

MÜZİK DİNLEMEK HARAM MI? (2)

(...düenden devam)

Çünkü bu davranış insanları rahatsız eder. Hele o caz cuzlar. İnsanın kulağını tırmalayan o sesler merkep sesine rahmet okutur. Hoşlanan, kimsenin duymayacağı, rahatsız olmayacağı yerde açıp dinler ama bunların da şehvete yönelten türlerini dinlemek haramdır. Çünkü haram düşünceye ve eyleme yön-lendiren vesile olan şeyler de haramdır.

Müzik

2. Müzik dinlemek haram değildir, mubahtır. Müzik ruhun gı-dasıdır. Kötü duygu ve düşüncelere değil, ruhaniy-yete sevk eden mu-siki, yani sanat musikisi insanı ruhani âlemle yüz yüze getirir. "Müzik âşığın aşkını, fâsığın fıskını artırır" derler. Müziğin güzel ve helâl ol-duğunu temellendiren Gazâlî şöyle diyor: "Bir anlamı olmayan basit sesler dinlemek caiz iken anlamlı ve hikmetli sözler bildiren sesler dinlemek neden ca-iz olmasın? Şi'rin bir kısmında hikmet vardır." (İhyâ: 2/346)

Gazâlî müzik hakkındaki açıklamasına devamla şöyle diyor: "Şarkı dinlemeyi kötüleyen rivayetler, kalbde şeytânî duygular uyan-dıran şarkılar hakkındadır. Fakat gönülde Allah sevgisi, bayram, do-ğum, gurbettekinin gelmesi gibi şeylere sevinç uyandıran şarkılar, türküler şeytânın isteğine terstir. İki câriyenin, bayramda Peygamber'in evinde şarkı söylemeleri, Hz. Ayşe'nin, Peygamber'in arkasında durup eğlence gösteren Habeşlileri dinleyip seyretmesi ve anlattığımız diğer haberler, kalbde güzel duygular uyandıran şarkılar dinlemenin helâl ol-du-ğunu kanıtlar. Bir yerde buna cevaz verilmesi, o cevaz verilen şeyin her zaman mubâh olduğu hakkında kanıttır (şarkı dinlemek bayramda caiz ise, onun gibi şenlik vesilelerinde her zaman caizdir)" (İhyâu Ulûmi'd-dîn: 2/355-356)

Gazâlî, müzikten etkilenmeyi hayvanlardan da aşağı görüyor:

İmâm-ı Gazâlî, Cüneyd'in: "Semâ' (müzik) Hak'tan gelen ilham-dır, kalbinizi Hakk'a çeker. Hak ile dinleyen gerçeğe erer. Ama nefis ile dinleyen zındık olur." sözünü aktardıktan sonra, şöyle

diyor: “Se-mâ’ın (müzik dinlemenin), gönülde derin etkisi vardır. Müzikten etki-lenmeyen kişi eksiktir, dengesizdir, ruhâniyetten uzaktır, kaba yara-tılışlıdır; develerden, kuşlardan, bütün hayvanlardan daha kaba bir do-ğaya sahiptir. Çünkü bu hayvanların hepsi müzikten hoşlanır, etki-lenirler. Bundan dolayı kuşlar, güzel sesini duymak için Dâ-vûd’un başına üşüşürlerdi.” (İhyâ: 2/351)

(devamı yarın..)